

1. Visie Zorg

We hebben een 'brede' zorg voor alle kinderen en een speciale zorg voor kinderen die omwille van welke reden dan ook minder kansen hebben.

Onze school werkt aan zorgbreedte:

= de zorg om alle kinderen vanuit hun eigen mogelijkheden te laten ontwikkelen, om 'alle' kinderen optimale kansen te geven

Er zijn heel wat verschillen tussen kinderen zowel culturele als sociale en de daar aan verbonden gewoonten en gedragingen maar ook verschillen in fysieke en psychologische ontwikkeling. Om dit van kinderen op het spoor te komen nemen we allerlei initiatieven. Op basis van gedane vaststellingen kunnen dan de nodige initiatieven genomen worden. Vb. Aangepaste werkvormen, aangepaste opdrachten, meer individualiseren, andere onderwijsmiddelen,...

We proberen het hele onderwijskundig aanbod en de volledige didactische aanpak zo uit te bouwen dat ze alle kinderen ten goede komen.

Onze school werkt aan zorgverbreding:

= de zorg om kinderen die risico's lopen in hun ontwikkeling, ook optimale groeikansen aan te bieden

Specifieke zorgvragen kunnen zeer verscheiden zijn. Het kan gaan van hoofdbegaafdheid, tot kinderen met leerstoornissen tot kinderen met emotionele en sociale problemen. Ook kinderen met een handicap (slechtzienden, gehorgestoorden...) en kinderen met een andere thuistaal behoren hierbij.

Samen met het zorgbreed werken nemen we specifieke initiatieven en doen we speciale inspanningen opdat deze kinderen optimale kansen krijgen vanuit hun eigen mogelijkheden.

Deze zorg garanderen verwacht overleg

Initiatieven op elkaar afstemmen

overleg met externen

2. Lestijdenpakket

Wat hebben we?

Zorg Lager: 7/24 GOK lager + 18/36 Zorg onderbouw + 4/36 zorg bovenbouw

Zorg Kleuter: 2/24 GOK kleuters + 3/36 Zorg Kleuters

Aanwending:

Zorg onderbouw: taakklas individueel of in groepje/ ondersteuning in de klas/differentiatie

Ondersteunen

Zorg bovenbouw: Gok-uren met accent zorg op de klasvloer (differentiatie in de klas ondersteunen) + taakklas+ ondersteunen compenserende

maatregelen)

Zorg kleuters: ondersteuning in klas + individuele zorg

3. Acties (zorgcontinuüm)

Niveau 1 = Preventieve algemene zorg

De klasleerkracht zorgt ervoor dat alle lln zich goed voelen door differentiatie in gestructureerde aanpak en flexibele werkvormen.

Klasleerkracht

- ☞ Zorgen voor een krachtige leeromgeving
  - Werken aan goed klas- en schoolklimaat oa. Toeka (methode sociale vaardigheden), voetbalvrije speeltijden (PH), klasoverschrijdende maandactiviteiten KO, project, miniproject, speelgoedkoffers, regendagen KT, dansmiddag (PH), leerlingenraad, schoolfeest, no-blame methode (pesten)
  - Rekening houden met verschillen in kunnen en tempo
  - Oog hebben voor het héle kind (kennen, kunnen en zijn)
  - Gestructureerde en doordachte klasorganisatie
  - Flexibele werkvormen
  - Gedifferentieerde aanpak en materialen
  - Oog hebben voor wat een kind wel kan, als hulpmiddel om het probleem aan te pakken
  - Schoolafspraken rond gebruik algoritmes vb.: letterdief/ dubbelzetter, gebruik rekenmateriaal, strategieën, zelfde methoden, ... (verticale samenhang)
  - Afspraken ivm agenda => visie huiswerkbeleid
  - Puzzelrups KO
  - Schrijfdans KO en 1e graad, vereenvoudigen van schrijfmethode D'Haese
- ☞ objectieve observatie en duidelijke rapportering
  - Welbevinden, betrokkenheid en competentie scoren (KO)
  - Rapport zo opgesteld dat het een evaluatie is van het héle kind
  - Gebruik observatieschalen (motorische schalen, welbevinden/betrokkenheid/competentie,...)

	<ul style="list-style-type: none"> • LVS-testen spelling en rekenen begin, midden en einde schooljaar + 10 extensievragen voor B en M schooljaar voor LVS rekenen • Afnemen toetsen: klastoetsen, methodetoetsen, schoolrijpheidstesten, IDP, tempotoets,... • Foutenanalyses maken voor een klassikaal, groepsbeeld en een individueel beeld • Toetsen, testen, gedrag en emotioneel welbevinden bespreken tijdens MDO • Overgangsgesprekken en aandacht voor overgang KO - LO en LO - middelbaar (CLB) • Leerlingdossier (kindvolgsysteem) aanvullen • Individuele leestest 1^e leerjaar (dec) <p>☞ contacten met ouders</p> <ul style="list-style-type: none"> • huisbezoeken kleuterleidsters om thuissituatie te leren kennen en individuele contact met ouders op te bouwen • oudercontacten • onthaalmomenten nieuwe ouders • openklasdag, openschooldag, infoavonden per leerjaar, hoe leer ik... (1^e lj.) <p>☞ professionalisering</p> <ul style="list-style-type: none"> • netwerken SG • samenwerkingsverbanden met BO (werkbezoeken) • nascholingen, conferenties
<p>Zorgleerkracht</p>	<p>☞ plannen schoolniveautesten: LVS, AVI, ... *</p> <p>☞ afname AVI (sept (zorglIn), Allerheiligen, Kerst, Krokus (1^e lj.), Pasen, juni)</p> <p>☞ afname brugtoets (vanaf 2^e lj.) en resultaten in kaart brengen</p> <p>☞ MDO's organiseren</p> <p>☞ klasinterne differentiatie helpen organiseren: mee helpen tijdens de lessen, klas overnemen voor differentiatie klasleerkracht,</p> <p>☞ voorlezen 1^e lj. bij KO (3^e trim.)</p> <p>☞ tandemlezen, leesmoeders organiseren</p> <p>☞ materialen, tips en hulpmiddelen aan klasleerkrachten aanbieden voor gerichte aanpak en begeleiding van zorglIn</p> <p>☞ ideeënbus bovenbouw</p> <p>☞ instromers: relevante gegevens opvragen, niveaubepaling, CLBdossier opvragen</p> <p>☞ klasleerkrachten 1^e lj. vervangen voor afname leestest in december</p> <p>☞ afname Toeters/Kontrabas bij zorgkleuters, 2de kleuterklas (feb) Intak (taalniveau, geheugen, begrippen), 3de kleuterklas enkel zorgkleuters (sept/okt) Intak , tekenbegrip begin en einde schooljaar</p>

Niveau 2 = Extra zorg

Ahv foutenanalyse van oa LVS, klastoetsen en observaties zorgt de klasleerkracht en het team voor een gerichte differentiatie voor zorg.

Klasleerkracht

- ☞ gerichte waarneming
  - Observaties (bij testen, in klas, op speelplaats)
  - klas- en methodetoetsen
  - LVS spelling en rekenen (B + M)
  - Tempotoets
  - Toeters
  - Kontrabas
  - IDP
- ☞ ahv foutenanalyses zorgen voor gerichte klasinterne differentiatie (individueel of in kleine groep)
- ☞ leerlingdossier aanvullen
- ☞ ouders informeren
- ☞ toepassen van actiepunten afgesproken tijdens MDO (handelingsplan)
- ☞ gedifferentieerd werken (oefenstof in moeilijkheid of hoeveelheid differentiëren, hoogbegaafden, flexibele werkvormen, hoeken- of contractwerk)
- ☞ overleggen tijdens MDO, eventueel met CLB
- ☞ concrete informatie doorgeven aan zorgleerkracht voor zorgcel
- ☞ ouderfiches: automatisatie rekenen en lezen
- ☞ initiatieven voor rekensterke IIn ahv 10 extensievragen LVS rekenen
- ☞ werken met gedragskaarten

Zorgleerkracht

- ☞ afname LVS eind schooljaar van zorgIIn
- ☞ afname AVI van zorgIIn begin schooljaar
- ☞ plannen schoolniveautesten: LVS, schoolrijpheidstesten, Toeters, Kontrabas, tempotoets, AVI, ...
- ☞ MDO's organiseren
- ☞ klasinterne differentiatie helpen organiseren: mee helpen tijdens de lessen, klas overnemen voor differentiatie klasleerkracht,
- ☞ materialen, tips en hulpmiddelen aan klasleerkrachten aanbieden voor gerichte aanpak en begeleiding van zorgIIn (orthotheek)

Niveau 3 = Speciale zorg

Specifieke aandacht gericht op zorgnoden van zorglIn: ahv diagnostisch onderzoek en foutenanalyses concrete hulpvragen formuleren, bespreken (MDO) en vastleggen in handelingsplan.

Klasleerkracht

- ☞ vanuit gerichte observaties (zie niveau 2) een foutenanalyse en een concrete hulpvraag opstellen op formulier HP
- ☞ concrete hulpvraag bespreken tijdens MDO en met team komen tot specifieke actiepunten in het handelingsplan
- ☞ concrete beschrijving noden, vragen, zorgen aan zorglk bezorgen voor zorgcel (met CLB)
- ☞ leerlingdossier aanvullen
- ☞ specifieke actiepunten van handelingsplan toepassen, evalueren, bijsturen
- ☞ gedifferentieerde aanpak
- ☞ toepassen van sticordi-maatregelen (bovenbouw)
- ☞ dyslectische lIn begeleiden bij het gebruik van PCprogramma Sprint
- ☞ professionalisering ivm leerstoornissen
- ☞ selectieve MDO's aanvragen voor zorglIn. bij acute problemen
- ☞ Oog hebben voor wat een kind wel kan, als hulpmiddel om het probleem aan te pakken
- ☞ ouders informeren

Zorgleerkracht

- ☞ tijdens MDO zich een concreet en breed beeld van het kind vormen en zo komen tot specifieke actiepunten in een gericht handelingsplan (taakklas)
- ☞ specifieke vragen aan CLB doorgeven (testen, observaties aanvragen) en terugkoppelen naar klasleerkrachten
- ☞ op kindniveau individueel of in groep werken met HP (taakklas)
- ☞ ouders informeren
- ☞ zorgcel organiseren: namen op voorhand doorgeven aan CLB, van lIn concrete hulpvragen opvragen en deze bespreken tijdens zorgcel, oplossingen of afspraken terugkoppelen naar klasleerkrachten
- ☞ MDO juni bepalen welke lIn onmiddellijk in september extra hulp/opvolging krijgen

Niveau 4 = Specifieke zorg

Zorg voor specifieke leer- of ontwikkelingsstoornis waarbij een diagnose wordt gesteld door het CLB of een arts.

Klasleerkracht	<ul style="list-style-type: none"> ☞ informeren ouders ☞ leer- of ontwikkelingsstoornissen herkennen, melden ☞ leerlingdossiers aanvullen ☞ scherper stellen van hulpvraag: observatielijsten invullen, overleg (team, CLB, ouders, artsen, ...) ☞ gerichte aanpak: actiepunten handlingsplan, werken met sticordi, ... ☞ zich informeren over specifieke leer- of ontwikkelingsstoornissen ☞ BASO-fiche invullen (lkrn 6de) / gesprek begin schooljaar met secundair (college)
Zorgleerkracht	<ul style="list-style-type: none"> ☞ klasleerkrachten informatie, materiaal, tips bezorgen rond leer- of ontwikkelingsstoornis ☞ overleg organiseren tussen klasleerkrachten, ouders, CLB, arts (zorgcel, MDO) ☞ werken met gericht handlingsplan (taakklas)
Deskundigen	<ul style="list-style-type: none"> ☞ arts (kinderarts, kinderpsychiater of -psycholoog): diagnose stellen, medicatie voorschrijven, ouders informeren, besluit aan CLB/ school bezorgen ☞ CLB: testen, informeren ouders en team, tips geven naar aanpak, observaties, ...

Niveau 5 = Schooloverstijgende zorg

Samenwerking buitengewoon onderwijs (GON), revalidatiecentrum, kinesist of logopedist.

Klasleerkracht	<ul style="list-style-type: none"> ☞ samenwerken en overleg met ouders ☞ actiepunten opgesteld door en besproken met externe hulpverleners (GON, logo, kine, RT,...) gericht toepassen ☞ overleg met ouders, externe hulpverleners, team, CLB ☞ leerlingdossier aanvullen
Zorgleerkracht	<ul style="list-style-type: none"> ☞ opvolgen buitenschoolse hulp door formele contacten te plannen ☞ wanneer een leerling voor een leerstoornis in behandeling is bij externen, wordt het niet meer voor diezelfde stoornis in de taakklas opgenomen
Deskundigen	<ul style="list-style-type: none"> ☞ klasleerkracht, zorgleerkracht, ouders informeren en overleggen

Niveau 6 = Doorverwijzing naar Buitengewoon Onderwijs

- ☞ Wanneer de intense zorg hulp, de mogelijkheden en draagkracht van de gewone basisschool de zorgbehoefte overstijgen, volgt een verwijzing naar het buitengewoon onderwijs.
- ☞ Dit is enkel een advies van de klassenraad (directie, klasleerkrachten, zorgcoördinator) na consultatie van het CLB, in overleg met de ouders.
- ☞ klasleerkracht, directie of CLB begeleidt nieuwe ouders naar nieuwe BOschool

4. Draaiboek Kleuter en Lager

Jaarplanning Zorg KO

Maandelijks

- ☞ zorgln worden maandelijks tijdens de Zorgcel besproken in team (CLB, directie, zorglk)

Begin schooljaar

- ☞ klasleerkrachten geven zorgln door
- ☞ individuele hulp opstarten in de klas voor zorgln
- ☞ 3de kleuterklas: zorgkleuters afname Intak, Rekenbegrip begin

December

- ☞ bespreken risico kleuters tijdens MDO

Januari – Februari

- ☞ afname Toeters 5-jarigen door zorglk
- ☞ MDO ivm uitslagen Toeters en observaties klas- en zorgleerkracht

Maart

- ☞ MDO overige klassen (2,5 – 4jarigen)

Mei

- ☞ afname Kontrabas 5-jarigen door zorglk en/ of klaslk
- ☞ MDO ivm Kontrabas en observaties klas- en zorgleerkracht
- Eventueel aanvullend rekenbegrip einde 3de kleuterklas

Jaarplanning Zorg LO

September – oktober

- ☞ start schooljaar:
  - AVI afname zorgl.n. lezen door zorglk
  - Rooster APK en differentiatie opstellen
- ☞ midden september: start leesmoeders 2^e leerjaar, tandemlezen 3^e met het 6^e leerjaar

- ☞ 1^e leerjaar:
  - LVS rek (8 – 23 sept)
  - Visuele voorwaarden (herwerkte versie, okt)
- ☞ 2^e tot 6^e leerjaar: LVS rek en spell (15 – 30 sept)

☞ brugtoets 2^e tot 6^e leerjaar afname door zorglk. (eind okt)

Geen differentiatie of APK:

- ☞ AVI afname door zorglk 2^e en 3^e leerjaar 2^e week voor herfstvakantie
- ☞ MDO 1 week voor herfstvakantie

November

- ☞ nieuwe rooster APK
- ☞ nieuwe groepen leesmoeders
- ☞ 1^e leerjaar: Calevoa (auditieve voorwaarden)

December

☞ individuele test 1^e leerjaar: klaslk neemt test af, zorglk vervangt in klas

Geen differentiatie of APK:

- ☞ AVI afname door zorglk 2^e en 3^e leerjaar 2^e week voor kerstvakantie
- ☞ MDO 1 week voor kerstvakantie
- ☞ feestje leesmoeders + nieuwjaarsbrief woensdag voor herfstvakantie

Januari

- ☞ nieuwe rooster APK
- ☞ nieuwe groepen leesmoeders
- ☞ tempo-toets: automatisatie rekenen (15 – 30 jan)

Februari

☞ 1^e tot 6^e leerjaar: LVS rek en spell (1 – 15 feb)

Geen APK:

- ☞ 2^e week na krokusvakantie afname AVI 1^e leerjaar door zorglk
- ☞ nieuwe groepjes leesmoeders maken
- ☞ 3^e week na krokusvakantie 1^e sluit aan bij leesmoeders

Maart – april

Geen differentiatie of APK:

- ☞ AVI afname door zorglk 1^e, 2^e en 3^e leerjaar 3^e en 2^e week voor paasvakantie
- ☞ MDO 1 week voor paasvakantie

- ☞ nieuwe rooster APK en differentiatie
- ☞ nieuwe groepen leesmoeders

Mei

- ☞ 1^e tot 5^e lj. afname LVS spell en rek door zorglk enkel voor zorgln.
- ☞ brugtoets 2^e tot 6^e leerjaar afname door zorglk.

Juni

Geen differentiatie of APK:

- ☞ AVI afname door zorglk 1^e, 2^e en 3^e leerjaar 3^e en 2^e week voor paasvakantie
- ☞ MDO 1 week voor paasvakantie

- ☞ feestje leesmoeders + cadeautje laatste week